
Tisková zpráva z mimořádné tiskové konference Univerzity Karlovy v Praze

---

Tisková zpráva z mimořádné tiskové konference Univerzity Karlovy v Praze

26. března 2009

1/ Reforma terciárního vzdělávání (Stanovisko k postupu a k aktuálním návrhům MŠMT)

Proces přípravy Bílé knihy terciárního vzdělávání (dále jen BKTV) započal na jaře roku 2007. Od samého počátku (od tzv. Tezí BKTV, přes nultou verzi k verzi první) se Univerzita Karlova obracela na její autory se svými názory, připomínkami a komentáři. Přípravný tým BKTV a MŠMT však jen velice sporadicky (pakliže vůbec) přijímal univerzitní náměty a stejně tak bylo nakládáno s připomínkami reprezentace vysokých škol (Česká konference rektorů či Rada vysokých škol). Proběhla i přímá jednání s ministrem školství, kde byla ze strany univerzity BKTV charakterizována jako nepřesvědčivá, nedopracovaná, mnohde kontraproduktivní a v žádném případě nezdůvodňující nezbytnost přijetí nového zákona o terciárním vzdělávání. Přestože zástupci MŠMT přislíbili, že do přípravných materiálů nebudou zařazeny žádné zásadní změny, které by neprošly diskuzí v akademické obci, nebyl tento slib dodržen.

Nakonec přes všechny protesty univerzit, akademických senátů, vědeckých rad a navzdory žádosti rektora UK (tlumočené na zasedání České konference rektorů), který požádal ministra, aby v dané podobě BKTV vládě nepředkládal, vzala vláda na svém zasedání dne 26. ledna 2009 Bílou knihu terciárního vzdělávání na vědomí a uložila ministru školství, aby do 30. dubna předložil návrh věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání. Ani tato situace nezůstala bez odezvy. Bezprostředně po zasedání vlády formulovala dne 29. ledna 2009 své stanovisko Vědecká rada UK, která s politováním upozornila, že realizace některých záměrů by znamenala okleštění akademických svobod a samosprávy a poukázala i na to, že tento materiál „nesplňuje standardní požadavky kladené na strategické dokumenty tohoto charakteru“. Univerzita Karlova současně celou Bílou knihu odmítla.

Nepřehlédnutelným faktem pak byla aktivizace humanitních fakult a setkání zástupců akademické obce v Hradci Králové, kde byla 4. února 2009 založena koordinační platforma „Pro vzdělanost“ a zároveň přijato tzv. „Hradecké prohlášení“, které odmítá „způsob přípravy Bílé knihy terciárního vzdělávání jako nedemokratický“ a považuje ji za „nedostatečný a nebezpečný materiál pro kvalitu vysokého školství“.

Současný proces tvorby věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání provázejí nejasná koncepte, vnitřní rozpornost, absence jakýchkoliv nosných myšlenek a analýzy důsledků předpokládaných změn. Ze strany MŠMT jsou činěny pokusy o utajování materiálů nebo jejich předkládání až na jednání, tj. bez možnosti přípravy konzultantů (zástupci České konference rektorů a Rady vysokých škol). O jednání konzultační skupiny k přípravě tohoto záměru vydává MŠMT zavádějící tiskové zprávy.

Rektor UK prof. Václav Hampl proto vyzval dne 23. března 2009 písemně ministra školství, aby stáhnul právě diskutovaný návrh věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání a ukončil proces jeho projednávání v nynější podobě.

Nejlepší by v dané situaci bylo vyvolat rychlou, efektivní, ale demokratickou diskusi o nosných idejích změny stávajícího zákona, popř. o jednotlivých námětech pro novelizaci, a teprve na základě výsledků takovéto diskuse zahájit práce na tvorbě věcného záměru, na bázi plnohodnotné a skutečně partnerské spolupráce MŠMT a reprezentace vysokých škol. Univerzita Karlova je současně připravena nabídnout své alternativní náměty pro reformu.

2/ Reforma financování vědy a výzkumu (Stanovisko k verzi přijaté Poslaneckou sněmovnou a ke schváleným přílepkům)

Kvalitní věda a výzkum jsou dlouhodobou prioritou UK. **Proto univerzita vítá a podporuje připravenou reformu financování vědy a výzkumu**, která by finanční prostředky nasměrovala tam, kde existují prokazatelné výsledky. Text komplexní novely zákona o veřejné podpoře vědy a výzkumu (který schválila Poslanecká sněmovna a dnes začíná jeho projednávání v Senátu) je výsledkem korektní, věcné a odborně fundované diskuse.

UK zároveň konstatuje, že na úrovni připravovaných podzákoných norem **stále přetrvávají problémy v objektivním hodnocení zejména humanitních oborů**, které bude třeba urychleně vyřešit.

Univerzita Karlova však zcela kategoricky odmítá Poslaneckou sněmovnou schválené přílepky, jež mění zákon o vysokých školách a které nebyly nikdy konzultovány s reprezentací vysokých škol. Návrhy se týkají např.:

- Zrušení možnosti, aby vysoké školy zaměstnávaly akademické pracovníky na dobu určitou. Přijetí takového opatření vykazuje zjevné nedostatky „technické“ (není doprovázeno návrhem nutných přechodných ustanovení), ale přináší zejména rizika věcná. Tato změna by byla zřetelným krokem zpět, neboť by vedla k „zakonzervování“ akademických pozic a eliminovala by nutnost pravidelně je obhajovat. A to univerzita pokládá za sice náročný, ale efektivní, potřebný a kvalitu zvyšující autoregulační stimul.

- Otevření (jen vágně ohraničené či spíše neohraničené) možnosti, dávající vysokým školám příležitost bez akreditace(!) uskutečňovat v tzv. mezinárodně uznávané kurzy a udělovat za ně tituly. Ohrožení elementárních kvalitativních kritérií, garantovaných akreditační komisí, je v případě tohoto návrhu více než zřejmé.

- Změny financování státních vysokých škol, spočívající v tom, že z rozpočtů Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany by nadále byli financováni pouze tzv. „uniformovaní“ studenti, zatímco početně nikoli bezvýznamná skupina těch, kteří studují „civilní“ obory by nově zatížila stávající (nikoli příslušně zvýšený) rozpočet MŠMT.

3/ Finanční situace a investiční rozvoj Univerzity Karlovy

Financování investičního rozvoje Univerzity Karlovy z veřejných prostředků je dlouhodobě zanedbávané a přes maximální úsilí není v silách univerzity řešit tento rozvoj z vlastních zdrojů (univerzita zcela ze svých prostředků pořídila např. nový objekt kolejí s 1200 lůžky v Hostivaři). **Již tři roky Univerzita Karlova podle měnících se pokynů MŠMT připravuje nový dlouhodobý investiční program, jehož konečnou podobu předala v říjnu 2008.** Finanční objem akcí připravených k realizaci v letech 2009 – 2013, které jsou v něm uvedeny, představuje 18 mld. Kč. **Dodnes však tento klíčový strategický materiál nebyl ministerstvem ani projednán, natož schválen.**

Některé významné investiční projekty připravované k realizaci v sídlech našich fakult v Plzni a v Hradci Králové bude snad možné financovat z prostředků evropských fondů (Operační program VaVpl), pro což UK dělá všechny nezbytné kroky.

Využití evropských fondů na investiční akce však neplatí pro Prahu. Pro období nejbližších pěti let má přitom UK připraveny k zahájení důležité projekty za cca 4,2 mld. Kč. **Bez přispění státu, který by měl pomoci pražským vysokým školám vyvážit finanční podporu plynoucí do regionálních vysokých škol z evropských fondů, není možný potřebný rozvoj jejich infrastruktury.**

Na tuto vážnou a politováníhodnou situaci dlouho upozorňuje vládu nejen Univerzita Karlova, ale i ostatní pražské vysoké školy. Zatím bez odezvy.

Kontakt a info pro média:

V případě jakýchkoli informací nás kontaktujte na níže uvedených číslech.

Mgr. Václav Hájek
Tiskový mluvčí UK
Odbor vnějších vztahů
Univerzita Karlova v Praze
tel: +420 224 491 248
e-mail: pr@cuni.cz